

træne sig op til. Og vi mener sådan set bare, at det er ret vigtigt, at vi holder os det for øje; det vil vi få meget godt ud af sammen.

Så skal jeg sige til ministeren om Transportrådet, at jeg sådan set er lidt ked af, at ministeren ikke vil sige noget om det, for man skal huske, at hvis en minister ikke vil tage afstand fra det, så kan man jo hurtigt få den tanke, at der så nok er noget deri, som regeringen havde tænkt sig at bruge. Og hvis det er tilfældet, så er det jo et klart signal, når vi diskuterer landsplanredegørelser, og vi diskuterer, hvordan man ude i landet, hvor man ikke har kollektiv trafik, kan klare det.

Så er det jo ret skrap kost at komme og sige sådan tre gode ting, set med de øjne, noget med benzinafgifter, roadpricing; så kunne man så måske til sidst sige, at transportfradraget jo ikke er ting, der virker i en retning, så folk siger, at de nok i højere grad skal, som hr. Søren Kolstrup kaldte det, gøre landsbyerne mere levende. Jo, men altså man er jo nok nødt til at indføre den overvejelse, at så skal folk også kunne komme derud. Altså det kan jo være smukt nok, at man kan diskutere, hvordan man kan bo ude i de huse og have sin have og alt sådan noget; det er jo fint, men man skal jo frem og tilbage, og der er i hvert fald ingen miljøgevinst ved at lade store busser køre rundt med 2-3 mand, det skal jeg altså bare hilse og sige. Og hvis man så vil hindre folk i at komme derud, så skal man jo heller ikke bagefter lade sig overraske, hvis det viser sig, at der altså ingen er, der flytter derud. Ting følges jo lidt ad.

Så vil jeg gøre et lille forsøg: Miljøministeren diskuterer ofte detailhandelsloven. Må jeg ikke minde ministeren om, at det faktisk er sådan, at KL har udgivet et lille hæfte, der hedder: »Da verden gik i stå, sådan virker detailhandelsloven også«. Der bliver tit gjort alt for meget ære ud af, at det skulle være noget, Venstre havde fundet ud af. Det er det ikke.

Denne her sag, jeg vil fortælle om, foregår ude i Hvidovre, og ude i Hvidovre var det sådan, at der var en købmand, der havde 863 m². Han ville så gerne bygge 560 m² til, og der skulle selvfølgelig være ordentlige parkeringspladser, 50 parkeringspladser skulle der til, og alt var i orden. Og det syntes kommunen var en god idé, nogle ejendomme skulle inddrages

osv. Og hvad sker der så? Ja, desværre, som man skriver, så 2 uger før Folketinget vedtog loven om ændring af lov om planlægning, skulle den ud til offentlig høring, og så sagde amtet nej, og så sagde ministeriet nej. Og så kan man jo spørge en planchef ude i kommunerne, sådan at det ikke bliver politikerne. Planchef i Hvidovre Kommune, Judith Laursen, siger: »Der burde være en bagatelgrænse for, hvad miljø- og energiministerens skal blande sig i. Det her er virkelig en lille sag. Den er et godt eksempel på absurditeten i planlovens bestemmelser. Planerne var fuldstændig i overensstemmelse med miljø- og energiministerens intentioner med lovændringen, nemlig at styrke nærmiljøet. Konsekvensen er, at kommunen ikke længere selv kan planlægge detailhandelen.«

»Men med ændringen af planloven er opgaver som en købmands udvidelse blevet defineret på en sådan måde, at de ikke kan løses. Det er bureaukratisk og absurd, at et ministerium skal blande sig i en beskeden udvidelse af en forretning inde midt i Hvidovre. Vi er nu nødt til at vente 4 år, inden amtet har en samlet plan for detailhandelsstrukturen,« siger planchefen.

Det kræver en overvindelse at få det til at ligne en sejr. Det gør det ikke for Venstre, vil jeg gerne sige. Vi synes, at det er ulykkeligt, at man sammenskriver en lovgivning på den måde, og ministeren bedes ved førstkommande lejlighed få det ændret til gavn for borgerne, til gavn for borgerne, til gavn for nærdemokratiet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 216: Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Anmeldelse og mærkning af produkter med uønskede kemiske stoffer samt bedre mulighed for forbrugerne for indberetning ved mistanke om sundheds- eller miljøskadelig effekt).

Af Søren Kolstrup (EL) og Jette Gottlieb (EL).
(Fremsat 2/3 2000).

Sammen med denne sag foretoges:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 217: Forslag til lov om ændring af lov om produkt-sikkerhed. (Deklarering af produkter, der indeholder kemiske stoffer med sundhedsfarlige eller miljøskadelig effekt, samt indberetningspligt ved mistanke om produkters sundheds- eller miljøskadelige effekt).

Af Søren Kolstrup (EL) og Jette Gottlieb (EL).
(Fremsat 2/3 2000).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Enhedslistens to lovforslag, henholdsvis lov om kemiske stoffer og produkter og produktsikkerhedsloven, som vi skal behandle her i Folketinget i dag, hænger selvfølgelig sammen. Derfor har jeg aftalt med erhvervsministeren, at jeg kommenterer begge forslag på regeringens vegne.

I store træk er det en genfremsættelse fra tidligere forslag, og da roste jeg hensigten med forslagene og sagde, at jeg mente, det var muligt at bringe den hensigt i harmoni med det arbejde, vi i øvrigt har på kemikalieområdet.

Vi har fremlagt både en pvc-strategi og en ftalathandlingsplan, og vi har fået vedtaget en pvc- og ftalatafgift. Vi har gennemført nye og bedre regler for nikkelholdige produkter og malinger og for bundmalinger til skibe. Desuden har vi gennemført en række informationskampagner, bl.a. om LAS i vaskemidler. Vi har gennemført et forbud mod ftalater i legetøj m.v.

Vi har netop præsenteret et forslag til regulering af kraftige drivhusgasser, hvormed Danmark lægger sig i spidsen på verdensplan. Vi udsender meget snart en handlingsplan for bromerede flammehæmmere. Vi har en diskussion om pesticidhandlingsplanen, og også i Europa og på globalt plan er Danmark helt fremme i front, når det drejer sig om reguleringen og udfasningen af de farlige kemikalier og en sænkning af det almindelige kemikalietryk. Jeg synes, der er grund til at udtrykke en vis optimisme over for den indsats, der bliver gjort over for et af vores allerstørste problemer.

Og så et par ord om de helt konkrete forslag, som Enhedslisten har fremsat.

Man foreslår, at der i produktsikkerhedsloven indføres en pligt til at deklarere stoffer, som

står på en af miljø- og energiministeren udarbejdet effektliste. Samtidig foreslås det, at der indføres en pligt for producenter til at trække utilstrækkeligt deklarerede produkter tilbage fra markedet, og endelig forpligtes miljø- og energiministeren til at sikre registrering i produktregistret af alle produkter, som indeholder stoffer på effektlisten, samt til at sikre offentliggørelse af navne på alle produkter, som mistænkes for at være skadelige for miljø eller sundhed.

Som det klart fremgår af regeringens kemikaliestrategi, er det vores mål at begrænse forbruget af farlige kemikalier mest muligt, og derfor er jeg fortsat enig med Enhedslisten i, at effektlisten er et udmærket udgangspunkt for en sådan indsats.

Derimod synes jeg ikke, at Enhedslistens forslag om at give effektlisten bekendtgørelsesstatus er en god idé. Jeg kan tilslutte mig intentionerne bag forslaget, men jeg synes, at vi skal overveje konsekvenserne, inden vi indfører et sådant krav.

Da Miljøstyrelsen første gang offentliggjorde listen over uønskede stoffer og effektlisten omkring årsskiftet 1996-97, var formen valgt med stor omhu. For det første var de to lister ikke udtryk for, at der her var nogle stoffer, som skulle forbydes. Listerne var i stedet et signal til brugerne, ikke mindst til industrien, om, hvilke man burde undgå mest muligt.

Netop fordi der kun er tale om en vejledning, kunne styrelsen basere sin vurdering på stoffernes farlighed. De ca. 100 stoffer på listen over uønskede stoffer blev primært udvalgt, fordi de anvendes i store mængder. Havde styrelsen meldt hårdere ud, havde man været nødt til for hvert stof og hver eneste anvendelse af stoffet af vurdere, om der fandtes mindre farlige alternativer. Det ville have krævet en enorm indsats, og listen ville være blevet meget kortere og derfor mindre anvendelig. Hertil kommer naturligvis, at disse lister langtfra er udtømmende. De må naturligvis være dynamiske og løbende ændres på baggrund af ny viden, ændret forbrugsmønster m.v.

Vi må erkende – og sådan er det jo – at det først og fremmest er industrien, altså producenterne, og ikke myndighederne, der har den tilstrækkelige viden til at finde alternativer til de stoffer, hvis skadelige virkninger vi kun kender alt for godt. Netop derfor er det vigtigt, at industrien har en positiv holdning til dette udviklingsarbejde. I sådanne situationer er vi afhæn-

gige af industriens kreativitet og fremsynethed, og jeg er overbevist om, at her virker smidige udmeldinger bedre end firkantede regler. Hertil kommer, at mærkningen af miljø- og sundhedsskadelige kemiske produkter er et område, som allerede er dækket af totalharmoniserede direktiver.

Derfor er det min vurdering, at de nuværende listers uformelle form er rigtig. På den ene side får vi sat fokus på en række problematiske stoffer, på den anden side kan vi over for Europa-Kommissionen dokumentere, at der ikke er tale om bindende lovgivning, men om et klart signal til branchen.

Samtidig skal vi huske, at hovedparten af stofferne på listen over uønskede stoffer og på effektlisten er udvalgt, fordi de er klassificeret som farlige. Det betyder, at der allerede i dag er regler om, at de sundhedsskadelige stoffer skal deklareres, da de indgår i produkter. Når det nye præparatdirektiv træder i kraft, skal produktet deklareres, hvis det indeholder stoffer, der er skadelige for vandmiljøet. Det berører bl.a. nogle af de produktgrupper, f.eks. forskellige rengøringsmidler, som jeg tror, Enhedslisten ikke mindst har i tankerne.

Regeringen støtter ideen om at udvide anmelderpligten til produktregistret. Det er et af de punkter, som vi vil arbejde for som led i opfølgningen på kemikaliestrategien.

Enhedslisten foreslår, at der indføres en bestemmelse om, at forbrugerne skal sikres mulighed for at indberette mistanke om sundhedsfarlige og miljøskadelige effekter for dagligvarer, og det skal sikres, at indberetningerne vurderes. Af bemærkningerne fremgår det, at Enhedslisten ønsker noget andet og mere end Miljøstyrelsens kemitelefons.

Mit svar hertil er, at forslaget er en glimrende beskrivelse af de opgaver, som Miljøstyrelsens kemikalieinspektion allerede varetager i dag. Af Kemikalieinspektionens seneste årsberetning fremgår det, at inspektionen i 1998 modtog 253 indberetninger, hvilket var 10 pct. flere end i 1997.

Desuden gennemfører Kemikalieinspektionen hvert år en række kampagner, hvor der i vidt omfang fokuseres på produktområder, som har sundhedsmæssig betydning for befolkningen. Da Kemikalieinspektionen i sit arbejde støder på produkter, som på grund af sundheds- eller miljøfare er i strid med gældende regler, griber de ind med forbud, og hvor det skønnes

nødvendigt, udsendes advarsler til befolkningen herom gennem pressen.

Denne form finder jeg faktisk er bedre end Enhedslistens forslag om offentliggørelse af alle anmeldelser, uanset om de er berettigede eller ej. Man kan prøve at forstille sig, hvilket tab af troværdighed det ville være, hvis sådanne ting blive offentliggjort, og der ikke viser sig at være det sarteste belæg for dem.

Af de grunde, jeg allerede har nævnt, kan regeringen altså sympatisere med Enhedslistens forslag, men vi kan ikke støtte dem i den udgave, de har her, og det glæder mig, at vi kan bruge dette afsæt, altså det fælles udgangspunkt, til at arbejde videre i samarbejde med Enhedslisten og selvfølgelig også andre partier i Folketinget for at få en aktiv dansk indsats på kemikalieområdet.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg bemærkede ministerens sidste ord: en aktiv – og så kom ordet – *dansk* indsats. Det er jeg enig i, og det vil vi meget gerne støtte.

Vi har nogle spørgsmål. Det ene forhold er ministerens omtale af, at der er grund til en vis optimisme. Spørgsmål et: Er det ikke rigtigt, at der faktisk, siden vi talte om det her forhold, er kommet tonsvis af nye produkter på banen, som er allergifremkaldende? At kemitrykket faktisk er steget, ikke svækket? Og at vi står over for nogle problemer, som vokser og vokser?

Jeg er fuldstændig med på de eksempler, ministeren gav på, at man har lavet nogle prikforslag, altså at man har gjort noget, men selve kemitrykket er vokset, i hvert fald er der ifølge de opgørelser, Enhedslisten har lavet, 2.000 nye produkter med allergifremkaldende stoffer på det danske marked hvert år, så det er en megaopgave, vi står over for. Det er det ene forhold.

Da vi drøftede den her sag tidligere, annoncerede ministeren, at man ville prøve at overveje nye, velfungerende mærkningsregler, som skulle give de tilsvarende funktioner, som Enhedslisten foreslog. Vi er ligeglade med, hvordan man gør det, men jeg skal spørge, hvad det er for nogle velfungerende mærkningsregler, som man mener, man har indført.

Det sidste spørgsmål, jeg skal anføre, er, at da vi sidst drøftede det her, talte regeringen om at indføre et gebyr for anmeldte produkter og sagde, at det også var noget, regeringen ville se på. Jeg ved godt, at man har lavet et gebyr for

tilsyn, men disse tre forhold vil jeg gerne have belyst.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, og så er taletiden udløbet til den gode side. Ministeren.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Hr. Kolstrup har ret i, at man skal veje sine ord med omhu, og når man derfor bruger ordet optimisme, så skal man gøre det tydeligt, hvad det er, man mener med ordet optimisme. Det, jeg mener med det, er ikke, at problemet er blevet mindre; dér tror jeg, hr. Kolstrups beskrivelse er rigtig. Om man uden videre kan sætte lighedstegn mellem antallet af stoffer og kemikalierykket, kan man have sine tvivl om, men der er ingen tvivl om, at det her problem ikke er blevet mindre, og behovet for at gøre noget er derfor også vokset.

Når jeg imidlertid godt mener, man kan bruge udtrykket optimisme, så er det, fordi vi her i landet har en betydelig større forståelse for, at der skal gøres noget, vi har faktisk gjort noget, og vi vil gøre noget.

Men hvad der er mere vigtigt er, at diskussionen bare i løbet af de sidste 2 år i det europæiske samarbejde er fuldstændig vendt. Der er langt større konsensus mellem landene om, at der skal gøres mere, at man i forbindelse med revurdering af de eksisterende stoffer skal fremskynde arbejdet, skal styrke det, at man i forbindelse med den produktorienterede miljøpolitik skal gøre en væsentlig større indsats, grønne regnskaber, miljøstyring, alternativer, offentlige indkøb osv., og at man i det hele taget med selve lovgivningen i EU skal styrke indsatsen.

Og endelig er der altså sket, jeg vil ikke sige et gennembrud, for det er der langt fra, men der er sket noget i det globale samarbejde på det her felt. Vi har fået vedtaget en PIC-konvention, i disse timer forhandles der i Bonn om en POP-konvention, EU-landene er drivende i meget af det arbejde, der sker, og det er mit indtryk, at det bevæger sig i den rigtige retning, men om det kommer til at gå hurtigt nok og stærkt nok, det kan man have sine tvivl om.

Men jeg er altså lidt mere optimistisk i dag med hensyn til den politiske indsats, end jeg var for bare et par år siden. Det er det, der lå i udtrykket optimisme, for jeg er desværre enig med hr. Kolstrup i, at man ikke bare kan sige, at problemet er blevet mindre; det er vokset.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg synes selvfølgelig, det er vigtigt, at man har en fælles erkendelse af, at problemet ikke er blevet mindre, men at det vokser, og det er jo altid noget, at man har dette fælles udgangspunkt.

Tilbage står mit spørgsmål om mærkningsreglerne, som ministeren ikke kommenterede. Grunden til, at jeg bliver nødt til at repetere det, er jo netop, at ministeren sidste gang sagde, at man ville etablere nogle mærkningsregler, som i det mindste havde den samme funktion som nogle af de forslag, vi er fremkommet med her. Derfor synes jeg, at ministeren fortsat skal have mulighed for at kommentere det forhold. Hvad er det for mærkningsregler, som ifølge ministerens opfattelse skulle dække det, vi foreslår her?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil egentlig foreslå, at vi giver os lidt bedre tid til at behandle dette spørgsmål i forbindelse med den beretning, jeg håber, vi kan afgive i udvalget omkring opfølgningen af kemikalie-strategien, at vi giver os lidt bedre tid til at diskutere det her igennem, for det er ikke et helt nemt farvand at sejle i. Derfor skal vi være meget omhyggelige med formuleringerne, og det vil jeg meget gerne bestræbe mig på at være, også gerne sammen med hr. Kolstrup.

Lis Greibe (S):

L 216 er næsten identisk med L 179, som vi behandlede for ca. 1 år siden. Hvis man blot læser Enhedslistens begrundelse for fornyet fremlægelse, så kunne man måske fejlagtigt henfalde til taknemmelighed over, at her er sandelig et parti, som bider sig fast og sørger for, at regeringen lever op til sin forpligtelse over for Folketinget.

Men nu har vi jo netop hørt miljøministerens indlæg, og hermed kunne vi vel egentlig stoppe. Vi har hørt, at regeringen, ej heller hvad angår indsats i forhold til kemikaliepolitikken, ligger på den lade side, og at der er gode, saglige grunde til, at regeringen ikke umiddelbart kan bruge Enhedslistens forslag.

Den 7. april 1999 havde vi i Folketinget en forespørgselsdebat om regeringens dengang netop fremsatte kemikaliestrategi og i maj måned en høring om samme emne. Og Enhedslisten skynder sig nu at udvise en utålmodighed, der overordnet har til hensigt at profilere En-

hedslistens miljøprofil og luften partiets mening om EU's træghed i højere grad end reelt at se på regeringens førte kemikaliepolitik.

Der skal ikke være tvivl om, at Socialdemokratiet i høj grad deler Enhedslistens bekymring over anmeldelse af tonsvis af kemiske stoffer, stoffer, hvis direkte virkning knap er kendt, hvis langsigtede virkninger ofte er ukendte, hvis nedbrydningsstoffer er ukendte, og hvor samspillet mellem forskellige kemiske stoffer er ukendt. Vi er meget enige i, at vi skal have langt mere hold på de kemiske stoffer, men vi er i Socialdemokratiet måske mere realistiske.

De kemiske stoffer bevæger sig frit over grænser både som varer og som forurening, og når der skal tages fat på problemerne, skal der derfor først og fremmest sættes ind globalt og internationalt. Og her har vi bl.a. gennem EU-samarbejdet målrettet arbejdet på at få gennemført en sikker og effektiv lovgivning, der sikrer forbrugerne ufarlige produkter.

Selv om vi erkender, at det er en kæmpeopgave, vi har overgivet Kommissionen, er vi mindst lige så meget som forslagsstillerne meget utilfredse med, at det går så langsomt i EU. Som nævnt af miljøministeren bevæger man sig dog også dér fremad i den rigtige retning, men det er med små skridt, og der er fortsat brug for, at Danmark gør alt for, at der bliver sat mere skub i tingene.

Men samtidig må vi forholde os til, at et EU-samarbejde naturligvis er forpligtende. Vi må handle inden for de rammer, vi selv har været med til at sætte. Vi kæmpede længe for at få gennemført EU's klassificering og mærkningsdirektiv om bl.a. kemiske stoffer. Vi har frivilligt bundet os op på en international aftale, der skal sikre os mod farlige kemiske stoffer i europæiske varer.

Dette betyder, at vi ikke nationalt kan indføre f.eks. nye miljølove efter forgodtbefindende, og det er her, at jeg ligesom sagt sidste år ser problemerne i Enhedslistens ellers udmærkede forslag. Men naturligvis skal vi i Danmark gøre alt for at sikre forbrugerne de bedste og sikreste produkter.

I regeringens kemikaliestrategi er peget på flere områder, hvor der kan sættes ekstra ind, og regeringen har allerede taget flere initiativer. Ministeren har i sit indlæg redegjort for regeringens indsats på området og om påtænkte nye tiltag, og Socialdemokratiet har stor tillid til regeringens håndtering af også denne sag både med forstærket indsats herhjemme og interna-

tionalt. Selv om vi finder Enhedslistens forslag meget sympatisk, kan vi ej heller i år støtte lovforslag nr. L 216.

L 217 om produktsikkerhed er i hovedtræk en genfremsættelse, der i sidste samling blev behandlet i Erhvervsudvalgets regi. Der er ingen tvivl om, at den danske befolkning føler stor utryghed, når der købes ind. Hvad er der egentlig i produkterne? Er det sundhedsskadeligt på kort eller længere sigt?

Der er derfor al mulig grund til bestandig at være aktiv i arbejdet på at beskytte og oplyse forbrugerne. Man skal derfor også se seriøst på Enhedslistens forslag og vurdere, om vi kunne gøre det bedre og i den sammenhæng se kritisk på, hvordan gældende lov lever op til de krav, vi stiller.

Ifølge gældende lov er et produkt farligt, hvis det indebærer sundheds- og sikkerhedsmæssig fare for personer eller ejendomme, og hvis kontrolmyndigheden vurderer, at et produkt er farligt, kan man pålægge en producent at mærke varen eller trække varen tilbage fra markedet.

Enhedslisten ønsker med lovforslag nr. L 217 at indskærpe, at hvis et produkt indeholder kemiske stoffer eller stofgrupper, der er optaget i miljø- og energiministerens effektliste over stoffer med sundhedsfarlig eller miljøskaadelig effekt, skal produktet deklareres herom. Men netop dette krav er allerede gennemført i praksis, og ifølge kemikalie-loven skal produkter, der indeholder stoffer fra effektlisten, mærkes.

I EU er Kommissionen i gang med en revision af produktsikkerhedsdirektivet, og selv om Enhedslisten ikke bryder sig om det, så mener vi i Socialdemokratiet, at det er internationalt, der primært skal sættes ind. Der er over 100.000 stoffer, der ikke er undersøgt, så hvorledes kan der med en mærkning i Danmark alene skabes den efterlyste tryghed for forbrugerne?

Socialdemokratiet vil gerne arbejde for, at forbrugerne kan handle ind med fuld tryghed, og at de har en reel mulighed for at vælge produkter, de kan have tillid til. Men vi mener ikke, at L 217 peger på en vej, vi kan eller skal bevæge os ud ad. Som tidligere nævnt mener vi, at gældende lov dækker området, og at kontrolmyndighederne har værktøjet til at sikre forbrugerne, og vi vil fastholde, at effektlisten ikke er tænkt som lovgivning, men som en løftet pegefinger.

Kontrolmyndigheden kan kun afvise en sag, hvis den er grundløs, mens den frit kan optage en sag af egen drift. Denne balance mellem for-

brugernes oplysningsrettigheder og virksomhedernes sikkerhed ønsker vi at opretholde.

Socialdemokratiet kan ej heller støtte lovforslag nr. L 217.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg har forståelse for og er helt med på, at Socialdemokratiet mener, man primært skal arbejde internationalt, men der er alligevel to forhold, jeg skal spørge om i den forbindelse. Er det ikke korrekt, at regeringen gang på gang har påpeget, at for at man kan gøre noget internationalt, er det vigtigt, man fejrer egen dør, og at det er en styrke i internationale forhandlinger, at man selv har gjort noget?

Punkt 2: Kan fru Lis Greibe bekræfte, at da vi fik Amsterdamtraktaten, gjorde regeringen netop et nummer ud af at sige, at nu har vi fået både et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ført ind i Traktaten, og vi har også sikret, at det er muligt ifølge Amsterdamtraktaten nationalt at indføre strengere beskyttelsesformer? Og er den – jeg vil ikke bruge ordet propaganda, men så i hvert fald de tydeliggørelser, som regeringen lavede i Amsterdamtraktaten, ikke noget, fru Lis Greibe mener, binder regeringen til så at gøre noget på nationalt plan og for eksempel tydeliggøre over for forbrugerne? Jeg er helt med på, at den eksisterende kemikalielovgivning stiller krav til produkterne, men det, vi taler om her, er tydeliggørelse over for den forbruger, som møder den givne vare i forretningen.

Derfor vil jeg godt have en bekræftelse på, at regeringen har haft den opfattelse også af en national indsats.

(Kort bemærkning).

Lis Greibe (S):

Jeg tror faktisk, at hr. Søren Kolstrup udmærket godt ved, hvorledes Amsterdamtraktaten taler lige præcis om de her problemer og udmærket godt ved, hvad betingelserne er for, at vi kan stille ekstra krav her i Danmark, nemlig at vi skal dokumentere det, og det er altså det, det drejer sig om. Og det har vi i hvert fald ikke i Socialdemokratiet lagt skjul på, da vi gik ud og snakkede om, hvordan man skulle forholde sig til Amsterdamtraktaten.

Det kan godt være, hr. Søren Kolstrup ikke har gjort så meget ud af den vinkel, men vi har i hvert fald fortalt vore vælgere og dem, vi gerne ville fortælle om Amsterdamtraktaten, og

hvad den indebar af konsekvenser for Danmark, også for forbrugerne.

Med hensyn til at fejre for egen dør synes jeg bestemt, at man kan sige, at vi i Danmark gør alt, hvad vi kan for at være foregangsland, og det har jo også givet os den fantastisk gode platform, når vi går ud og taler miljø, også i EU-sammenhæng, netop fordi vi ofte selv går ind på de områder; vi kan være og er foregangsland.

Men som sagt ved vi jo godt, at vi har nogle aftaler i forhold til EU, der gør, at vi ikke bare kan gå hen og lave love, uden at vi kan dokumentere, at der er nogle specielle grunde, faglige og saglige grunde, der gør det muligt.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Mener fru Lis Greibe, at den her foreslåede tydeliggørelse af varedeklARATIONER kan lade sig gøre eller ej?

Og vil regeringen i givet fald arbejde for det? For jeg forstod det alligevel sådan, at regeringen vil gøre noget på det område, men hvad vil regeringen gøre? Det er endnu ikke gået op for mig.

(Kort bemærkning).

Lis Greibe (S):

Jeg mener, vores miljøminister har fortalt, hvad man vil arbejde for. Jeg mener også, at vi i vores kemikaliestrategi har lagt så mange felter ud, og jeg tror da ikke, hr. Søren Kolstrup er i tvivl om, at Socialdemokratiet står bag regeringens kemikaliestrategi.

Så alle de punkter, som er fremført, er noget, som Socialdemokratiet støtter, og som ministeren nu også her har gjort rede for, er der ingen tvivl om, at ministeren vil gøre alt, hvad han kan, også på det område.

Helga Moos (V):

I lovforslagene lægges der op til, at produkter, der indeholder uønskede kemiske stoffer, skal anmeldes og mærkes. Derudover skal der ske en indberetning ved mistanke om sundheds- eller miljøskadelig effekt.

I Venstre mener vi, at der ikke er grund til at lave flere parallelle tiltag; at vi i stedet for skal lægge vores kræfter i en mere langsigtet strategi på kemikalieområdet.

Vi har i øjeblikket kemikalieinspektionen, hvor man kan indberette mistanker mod et stof. Vi har regler i kemikalieloven og miljøklassifi-

ceringen. Vi har mærkning i forhold til arbejdsmiljø, og når det gælder medicin, har vi helt særlige krav til godkendelse og mærkning vedrørende anvendelse og bivirkninger.

Vi har med andre ord et omfattende regelsæt, men jeg medgiver, at arbejdet ikke er gjort færdigt.

Vi må indse, at kemikalieproblematikken er så stor en opgave, at den kun på fornuftig vis kan blive gjort færdig, hvis vi løfter den i fællesskab, nemlig løfter den i EU-regi. Den strategi, der er lagt for først pesticider og nu for biocider med lovforslag nr. L 157, er en gennemtænkt strategi, der gør arbejdet færdigt på en gennemgribende måde.

Med godkendelsesproceduren for biocider forventes antallet af kemiske stoffer inden for området at falde fra 1.200 til 400 stoffer, der til gengæld er gennemtestede og fundet forsvarlige i brug til det anvendelsesområde, der godkendes til. Se, sådan et arbejde er der kvalitet i!

Der er ganske enkelt ingen anden vej, hvis arbejdet skal gøres ordentligt. Produkterne må deles i grupper efter anvendelsesformål. De må nøjsommeligt beskrives, så man kan vurdere, hvad der kan accepteres som forsvarlig brug.

Kemien er kommet for at blive. Vores velfærd hviler på fornuftig brug af kemi, men kemien skal være under vores kontrol gennem godkendelsesprocedurer, der indeholder regler for anvendelse.

I Venstre mener vi, at alle gode kræfter, også økonomiske kræfter, skal anvendes til at støtte det fælles arbejde i EU på kemikalieområdet. Metoden, hvor EU udstikker reglerne for godkendelse af et kemisk stof, hvorefter de enkelte lande får til opgave at gennemføre selve vurderingen ud fra fælles regler, er en god metode.

Så hvis vi skulle få lyst til at yde en større indsats på kemikalieområdet, vil jeg anbefale, at vi i så fald bruger kræfterne på at påtage os en større del af dette fælles EU-arbejde.

Så Venstre kan ikke tilslutte sig Enhedslistens lovforslag.

Så skal jeg, da CD's ordfører ikke kan være til stede, på CD's vegne meddele, at CD heller ikke kan tilslutte sig lovforslagene.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg hæfter mig ved, at Venstres ordfører mente, at det var vigtigt med en godkendelsesprocedure. Betyder dette, at Venstres ordfører kan ac-

ceptere den strategi, der ligger i at udarbejde positivlister?

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Jeg mener, vi skal sige, at det, vi nu har, er så godt, at det kan holde, indtil vi får noget, der er så gennembearbejdet, som det, der nu foregår i EU-regi omkring godkendelsesprocedurer for pesticider og nu biocider, sådan at vi lader være med at bruge tid og kræfter på flere lappeløsninger, men at vi nu koncentrerer os om det endelige.

Henriette Kjær (KF):

Selv om man i Enhedslisten ikke mener, at regeringen har levet op til vedtagelsen fra den 7. april sidste år, og derfor føler sig nødsaget til at fremsætte disse forslag igen, kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte de to forslag.

Det er da heldigvis sådan, at man i Folketinget bredt er enig om, at vi skal have bedre overblik på kemikalieområdet og foretage os noget aktivt for at begrænse de sundheds- og miljøproblemer, der kan være i forbindelse med brugen af kemikalier. Men vi synes, der er behov for, at vi får en fælles koordineret indsats i EU, så vi ikke i Danmark får opbygget vores eget tunge system. Og jeg synes, det er et tungt system, der bliver tegnet et billede af i Enhedslistens forslag.

Jeg ved også godt, at Enhedslisten ikke er de store EU-fans, men jeg må sige, at netop på et område som dette her er EU en genial foranstaltning, hvor man kan have et fælles regelsæt, som landene derefter vurderer de enkelte stoffer ud fra. Systemet skal bare udbygges, så vi får flere grupper af kemikalier med.

Man skal selvfølgelig ikke have læst mange linjer i bemærkningerne til Enhedslistens lovforslag, før det står klart, at også disse forslag bruges til at bekæmpe og argumentere mod EU, som Enhedslisten helst var foruden. Men her er vi altså direkte politisk uenige, for vi mener i Det Konservative Folkeparti, at kemikalieproblematikken skal løses i fællesskab, og her er EU det naturlige forum for os.

I mellemtiden, inden arbejdet gøres færdigt i EU, har vi jo altså lovgivning herhjemme, der til en vis grad tager hånd om problemet. Vi er enige i, at meget kunne være bedre, men vi har altså valgt at vente på, at EU får løst det i fællesskab. Det mener vi er mest effektivt.

Så selv om vi er enige i sigtet – og der er mange rigtige betragtninger i Enhedslistens forslag – kan vi ikke støtte dem. Vi sigter stort set efter samme sted i målet, men vi vil altså gå en anden vej for at nå det, end Enhedslisten her foreslår.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg kan huske, da vi havde Skin Cab- og Rentolin-debatten her i Danmark, da var der en konservativ politiker, der lynhurtigt meldte sig foran DR 1's skærm, og dér stod en fru Henriette Kjær og sagde: Nu skal der ske noget, nu er det nok. »Nu er det nok«, hvem sagde det? Det var ikke Enhedslisten. Det var ikke en europaparlamentariker. Det var den danskvalgte, nationale fru Henriette Kjær.

Fru Henriette Kjær sagde: Der skal ske noget på anmelderområdet, og det er nu. Fru Henriette Kjær var i brechen på linje med Enhedslisten. Vi gik hånd i hånd.

Hvordan synes fru Henriette Kjær, at fru Henriette Kjær vil følge fru Henriette Kjærs egne bemærkninger op om, at der skal ske noget i Danmark?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg beundrer virkelig hr. Søren Kolstrups ildhu. Vi sidder her, det er ved at være sidst på eftermiddagen/først på aftenen, og hr. Søren Kolstrup formår virkelig at gå til hver eneste ordfører. Jeg synes, det er så flot.

Jeg tror nu, at hr. Søren Kolstrups citater kom lidt frit fra leveren. Selvfølgelig skulle der ske noget i den sag. Vi kan jo ikke acceptere, at der sælges midler, der direkte er sundhedsskadelige.

Men løsningen var jo netop også dér, at det skulle behandles i EU, for problematikken var jo, at det faktisk var et præparat, der blev solgt og distribueret, jeg mener, det var i Spanien. Og uanset at vi forbød det i Danmark, så ville man kunne få det til Danmark og sælge det, og det er derfor, reglerne skal være ens i hele EU for, at vi får løst problemet. Ellers bliver det ikke løst. Ellers er der masser af mulige omveje, for at sådanne præparater så alligevel finder vej til hylderne og i sidste ende til forbrugerne.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal nok afholde mig fra en større EU-diskussion, og blot nævne ét forhold. Jeg mener at kunne huske disse citater – og fru Henriette Kjær gjorde altså et dybt indtryk på mig, for jeg synes altid, det er fornøjeligt, når man er enig med borgerlige ordførere. Det er da klart, at der da er noget, vi er fælles om her i livet, ikke? Det kan f.eks. være at sikre, at gravide kvinder og børn ikke bliver udsat for uønskede kemiske stoffer.

Men jeg mener bestemt at kunne huske, og jeg har i hvert fald skrevet det ned i min dagbog, at fru Henriette Kjær under Rentolin-debatten sagde: Det er også vigtigt, at vi får en god anmelderordning. Og derfor vil jeg gerne høre, hvordan fru Henriette Kjær vil medvirke til at sikre – og det er jo et af vore elementer i det her forslag – en bedre anmelderordning for folk, der kommer ud for de her problemer.

Så ved jeg godt, at fru Henriette Kjær ønsker, at det skal løses nede i EU, men det kan være, at det lige varer et par dage. Og inden den tid er det vel rart med en ren anmelderordning, og hvordan skal vi gribe det an?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jamen, det er jo fuldstændig rigtigt. Jeg siger også til hr. Søren Kolstrup: Vi er jo meget enige i målet. Og vi har da flere gange haft debatten om, at anmelderordningen er for dårlig, og det er da noget, som jeg godt synes vi kan arbejde videre med i udvalget og se på, hvordan vi får gjort mere effektiv. For det er rigtig nok, at vi har talt om det mange gange.

Og spørgsmålet er så, om Miljøstyrelsen, Sundhedsstyrelsen, og hvem der ellers i skøn forening forestår det her, har fået gjort noget mere ved problemerne. For de blusser jo voldsomt op. Når vi lige pludselig står med en enkelt-sag, så får den hele armen, men hvor det ville være hensigtsmæssigt, at man har et effektivt anmeldersystem, der så fungerer, når skaden endelig sker.

Så den åbning vil jeg da gerne give i forhold til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal så kvittere og sige: Jeg skal gerne komme med forskellige udspil til, at fru Henriette Kjær og jeg kan lave en fælles beretning.

Jørn Jespersen (SF):

I SF har vi meget sympati for intentionerne bag Enhedslistens forslag. De går meget på at sikre en bedre oplysning til forbrugerne omkring forskellige produkter og deres indhold af uønskede og skadelige stoffer, og vi mener, at sådan en forbedret forbrugeroplysning er et af mange vigtige elementer i en samlet kemikalie-strategi.

Og der er jo også mulighed for, at vi inden for meget kort tid kan tage intentionerne i Enhedslistens forslag og gøre dem meget mere operative i den danske politik.

Det er jo sådan, at vi i Folketingets Miljøudvalg næste onsdag skal have en høring om hele kemikaliestrategien både nationalt og internationalt. Og det er da mit håb, at vi i forbindelse med denne høring er i stand til at lave en betretning fra et flertal i Miljøudvalget, som præciserer og styrker en lang række elementer i den danske indsats både nationalt og internationalt på kemikalieområdet.

Der er netop brug for en kraftigt styrket indsats, for i beskrivelsen af problemets omfang har hr. Kolstrup fuldstændig ret. Det er et stigende problem. Den hidtidige indsats har ikke reduceret problemets omfang, men har kun mindsket stigningstakten med hensyn til uønskede kemikalier og farlige kemikalier. Vi har tusindvis, titusindvis af stoffer, som giver skader på miljø, på sundhed, og som vi ved er skadelige, uden at vi er i stand til at regulere dem med det nuværende regelsæt.

SF ønsker, at det her problem skal løses i høj grad via en international indsats. Som miljøministeren nævnte, er der i øjeblikket gang i nogle forhandlinger i Bonn omkring det såkaldte »beskidte dusin«, 12 af de allerfarligste miljøgifte, som ganske vist er forbudt i den rige verden, men som stadig væk bruges i meget stort omfang i de fattige udviklingslande. Det er til skade både for deres befolkninger og miljø, men det er det faktisk også for os.

Der var en oplysning i aviserne for 2 dage siden om, at et af disse stoffer, heksaklorbenzen tror jeg det var, som har været forbudt i Danmark siden 1979, stadig væk blev fundet i meget store mængder i danskproducerede gulerødder. Det er jo et eksempel på, at den nationale indsats for det første ikke er tilstrækkelig, og for det andet, at problemernes omfang er globalt og derfor også i meget stort omfang skal løses globalt.

Så vi vil altså meget gerne lægge op til, at den danske regering forsætter og måske oven i købet forstærker sin indsats i forhold til mange af de globale, bindende miljøkonventioner omkring kemikalier.

Så vil vi også meget gerne medvirke til, at der kommer gang i processen med at regulere kemikalier på EU-niveau. Sandheden er jo desværre, at man har udtalt mange ord om, at nu skulle der ske en regulering på EU-niveau, men der er i praksis intet sket. Det går så ufattelig langsomt, at man sammenfattende må sige, at der ingenting sker.

Og derfor er det helt afgørende, at der nu bliver lagt op til, at der virkelig kommer gang i den proces, at der sker en hurtigere vurdering af stofferne, at vi i meget højere grad lægger op til en udfasning af mange af stofferne, at vi i virkeligheden får stadfæstet et princip om, at begrebet »uvurderede stoffer« skal afskaffes. Det er uacceptabelt, at vi har kemikalier, hvis skadevirkninger vi ikke kender, cirkulerende rundt i produktion og dermed i miljø til skade for miljø og sundhed.

Vi skal have stadfæstet princippet om substitution, altså at man fjerner stoffer, hvor der findes bedre og renere alternativer.

Og jeg tror også, at vi skal have lavet nogle mekanismer, der sikrer, at vi kan få udfaset stoffer langt hurtigere, end hvad der er muligt, hvis man bare tager stofferne ét for ét og vurderer dem og derefter laver en regulering. Vi bliver nødt til at lave nogle gruppeklassefikationer og forskellige andre mekanismer, der gør, at vi kan få ryddet ud i skidtet med langt større hastighed, end vi hidtil har lagt op til.

Der er også mulighed for at lave en forstærket national indsats, og her peger Enhedslisten på at styrke indsatsen på baggrund af den såkaldte effektliste og listen over de uønskede stoffer. Vi er enige i, at det er værd at overveje som led i den fremtidige strategi.

Vi har jo set, at man fra Miljøstyrelsens side har brugt disse lister relativt aktivt. Det støtter vi, det kan man måske gøre i endnu større omfang, og vi er, som sagt i min indledning, også meget parat til at diskutere bl.a. med Enhedslisten, om vi kan styrke forbrugernes mulighed for at vælge og måske især vælge fra på det her område via en bedre registrering af de produkter, som indeholder uønskede stoffer, og via en bedre mærkning af produkter, som har disse skadelige stoffer i sig, sådan at forbrugerne også punkt 1) får en bedre oplysning og

punkt 2) kan medvirke til at lægge pres på hele den politiske proces, så den kommer til at gå stærkere.

Så konkluderende kan jeg sige: Som led i en større og bredere indsats med meget vægt på det internationale er vi meget sympatisk indstillet over for Enhedslistens forslag, og jeg håber, at vi kan finde frem til formuleringer i fællesskab, der gør, at vi i begge partier kan stå sammen om en beretning fra Miljøudvalget, der for alvor sætter skub i processen på det her område.

Svend Aage Fauverholdt (DF):

De to forslag, som vi skal behandle i dag, indebærer, at såfremt der ønskes markedsført et produkt indeholdende uønskede kemiske stoffer, skal der ske anmeldelse herom til et register for de produkter, så man kan have dem i det register.

Mange af de produkter, vi selv producerer her i landet, har vi jo et godt kendskab til. Et større problem er selvfølgelig de importerede, og her vil vi ikke afvise fra Dansk Folkepartis side, at en mærkning af kemiske stoffer kunne være bedre, end den er nu.

Jeg var også meget lydhør over for ministerens bemærkninger, hvor han henviste til, at der dele af kemiske stoffer, der er forbudt, så er man meget opmærksom på, at man har det registreret her i Danmark.

Men som sagt, vi vil ikke feje det her totalt af bordet. Vi vil under udvalgsarbejdet stille spørgsmål og stille spørgsmål om, hvor langt man er fremme med måske at mærke de importerede varer, så der kan ske yderligere tiltag, for det er selvfølgelig et område, der interesserer os, og virkelig farlige og uønskede ting vil vi gerne undvære.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Kolstrup.

Søren Kolstrup (EL):

De her fremsatte forslag er ud fra Enhedslistens betragtninger utrolig beskedne. Men vi må sige, at vi er i en situation, hvor det afgørende ikke er, om man har det eller de idealistiske forslag, men det er spørgsmålet om at tage de første små, beskedne skridt.

Jeg synes, det er karakteristisk for debatten, at de fleste ordførere har sagt, at her er et problem. Der er en fælles erkendelse af, at kemika-

lietrykket ikke er blevet mindre, det er tværtimod stigende. Så er der en gruppe af ordførere, som trøster sig med, at det her problem kan nok løses via EU. Jeg skal afholde mig fra at komme ind på EU's evne til at tackle det her problem, men blot konstatere – og på det punkt er jeg enig med SF's ordfører – at der intet sker i EU.

Derfor kan man jo selvfølgelig godt som ministeren have lyserøde forhåbninger om, at der vil ske noget henne om hjørnet, men det er vigtigt at konstatere, at der hidtil intet er sket. Så den sutteklud bliver man nødt til at tage bort og sige, at det, det handler om, er: Hvordan kan vi, der går her, sætte skub i udviklingen?

Man kan sige: Jamen altså, hvis det her er for stor en mundfuld for regeringen, så er vi også med på at indføre andre metoder, der kan synliggøre de her produkter. Vi kan tage fat på nogle enkeltstående dagligvareområder og måske sikre, at vi i det mindste får allegifremkaldende stoffer og kræftfremkaldende stoffer bedre mærket. Det er jo ikke urimeligt at kræve, at forbrugerne får mulighed for, at der virkelig sker en tydeliggørelse af sådanne stoffer.

Og igen: Problemet er ikke blevet mindre. Tager vi sådan noget som formaldehyd, jamen så ved vi, at dette stof går igen i flere og flere produkter. Det er steget år for år, hvad angår antallet af produkter, som det optræder i; det viser statistikken.

Men altså, når regeringen ikke kan eller vil forbyde de uønskede kemikalier og heller ikke gør noget for at udfase dem, jamen så er det, vi kommer og siger: Det mindste, vi kan gøre, er dog at give forbrugerne en mulighed for at gå uden om dem, altså muligheden for at vælge fra. Der skal ikke herske tvivl om, at hvis Enhedslisten havde magt, som vi har agt, så tog vi fat på at forbyde de her stoffer, så gik vi i gang med substitutionen, så gik vi i gang med udfasningen, gerne en meget hurtig udfasning, som SF's ordfører omtalte.

Så skal jeg konkluderende sige, at jeg synes, det er værd at bemærke, at Dansk Folkepartis ordfører denne gang havde en interessant stemmeføring, da han sagde: Her er et problem; vi må på en eller anden måde sikre en tydeligere mærkning. Det konstaterede jeg. Jeg konstaterede også, at den konservative ordfører var indstillet på, at der måske skulle gøres et eller andet med udgangspunkt i det danske Folketing, når det nu er her, vi løber rundt. Og jeg skal da fastholde disse små utrolig forsigtige forsøg på at formulere en kemikaliepolitik.

Men ellers skal jeg konstatere, at det står skidt til på det her område. Efter Enhedslistens opfattelse kan man sammenfatte situationen derhen, at der faktisk er tale om – jeg bliver nødt til at sige det – at hvis man ikke kan klare de her små prikforslag, så er der i virkeligheden tale om en eller anden form for politisk sammenbrud på området. Vi har dygtige embedsmænd til at sidde og registrere og registrere, at disse kurver går opad og opad, og der sker intet. Man prøver på at lave talebesværgelser og håber på, der vil ske noget internationalt og i EU.

Jamen godt for os, hvis der sker noget. Vi lytter gerne, hvis der kommer nogle sejre internationalt og i EU, som virker ind på vores dagligdag, når vi køber kosmetik, når vi bruger vores vaskemidler, og når vi omgærdes os med denne her baggrundsstråling. Men der sker jo ikke en dyt, og det er derfor, vi vil holde regeringen fast på, at der skal ske noget på det her område, og vi vil blive ved igen og igen. Og hvis der ikke om et halvt år er taget initiativer på området, så tager jeg gerne debatten med fru Lis Greibe én gang til for prins Knud.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole LØVIG Simonsen): Jeg foreslår, at lovforslag nr. L 216 henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget, og at lovforslag nr. L 217 henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 84:

Forslag til folketingsbeslutning om genprivatisering af forældreopgaverne.

Af Frank Dahlgaard (UP).

(Fremsat 1/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

I min tid i Folketinget har jeg efterhånden set en hel del beslutningsforslag. Jeg skal ikke undlade at sige, at det her er et af de mere usympatiske.

Det er oplagt at konstatere, at børnefamiliernes vilkår og omstændighederne i de sidste 25 år har været under forandring. I dag tilbringer familien en stor del af dagen uden for hjemmet. Forældrene opholder sig på deres respektive arbejdspladser, børnene opholder sig i dagtilbud, skole- eller fritidstilbud. Det er en del af den virkelighed, som vi lever i, og regeringen tager politisk udgangspunkt i de muligheder og betingelser, som samtiden rummer i dag. Det er ikke muligt og heller ikke ønskeligt at skrue tiden tilbage.

Hr. Frank Dahlgaard tager udgangspunkt i en svunden tid og ophøjer sine personlige forestillinger herom til en værdinorm, hvorfra han så fælder sin dom over nutiden. Selve begrundelsen for forslaget hviler således på en besynderlig opfattelse af forældre, som svigter deres forældreansvar, og af børn, som i stor udstrækning er forsømte og uopdragne. Det er naturligvis et synspunkt, man kan have, men det deles bestemt ikke af regeringen. Regeringen kan ikke tilslutte sig nogen af de 10-punkts programmer, som hr. Frank Dahlgaard har fremlagt.

Jeg kan tilbagevise hr. Frank Dahlgaards opfattelse af forældrene som nogle, der løber fra deres ansvar for børnene. Socialforskningsinstituttet har netop offentliggjort rapporten »Ansvar og værdier. En undersøgelse i børnefamilier«, og den viser tydeligt det modsatte. De fleste forældre ønsker selv at have ansvaret for deres børns opdragelse og udvikling, ligesom de mener, at det er skolens opgave at lære børnene noget, ikke at opdrage dem. Forældrene har et stærkt ønske om at samarbejde og drage nytte af de erfaringer, personalet i dagtilbud og skoler har. Et sådant samarbejde tror jeg det er væsentligt at tage afsæt i.

Danske børnefamilier er heldigvis bedre end det rygte, hr. Frank Dahlgaard forsøger at pådutte dem med dette beslutningsforslag.

Peder Sass (S):

Da Socialdemokratiets ordfører på området ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg fremføre følgende: